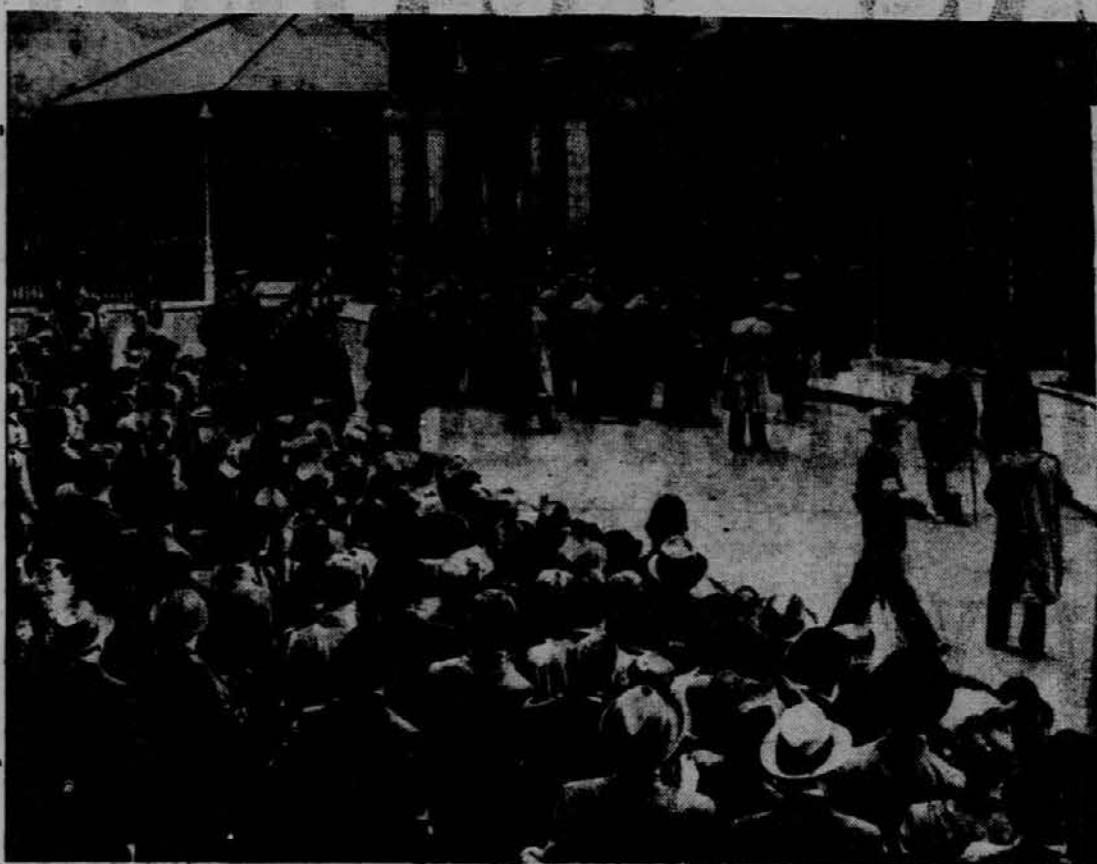

"GLAS NARODA" (VOICE OF THE PEOPLE) Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation) Frank Sahn, President J. Lupsha, Sec.

MEDNARODNA NAPETOST

Pred poslopjem angleškega vnajnega ministra se vsak dan zbirajo velike ljudske množice in čakajo najnovejših novic o evropskih zapletljajih.

Palestinski problem

Nedavno je kolonialni minister Velike Britanije Malcolm MacDonald napravil potovanje v Palestino na hitro in nepričakovano. Ta pot je deželo, kjer dan na dan pokajo bombe in teče kri, se vršijo spopadi med ekstremisti obeh strank, se spravlja v zvezo s pričakovanjem, da je britanska vlada namenjena dokončno vzeti palestinski problem v definitivno rešitev.

Minister MacDonald je prišel v Palestino nenapovedano, zakaj nedvomno bi ga v nasprotnem primeru čakale v deželi še večje homatije in ne bi mogel sam dobiti toliko vpregleda na neposreden način, kakor se mu je posrečilo. Po opravljenem posetu in ogledu je imel v radiu govor, ki je pomnil za prebivalstvo Palestine tako rekoč zadnji apel k spravi in pomirjenju. Zaman. Borbe se nadaljujejo z nezmanjšeno strastjo.

Medtem se muči v Londonu "palestinska komisija", da dogotovi svoj načrt za solucijo palestinskega problema in izdelal na osnovi svoje ankete dokončni načrt o razdelitvi mandatskega ozemlja. Ali se veliki problem Palestine bliža razvozljanju? Težave za rešitev, ki bi vsaj do neke mere zadovoljila obe strani, so silno velike.

Stranka, od katere zadržanja je največ zavisno, je seveda arabska stranka, in sicer njeno ekstremno krilo. MacDonaldov govor je vseboval poglavitne elemente britanskega zasnutka in more se reči, da se tu Velika Britanija od svojega načelnega stališča ni odmaknila in se ne misli odmakniti. Zakaj Balfourjeva deklaracija, ki obeta židom nacionalno državo v Palestini, ostane v veljavi, ostane tudi nadalje programna osnovnica, na kateri je mogoče kompromis. Na prvi pogled je jasno, da so arabski ekstremisti zoper to zasnovo in da hočejo kratkoma prepoved nadaljnega doseljavanja židov ter garancijo za prevlado arabskega režima v deželi. Po drugi strani je MacDonald govoril jako spravljivo na arabski naslov, napovedujoč priznanje

arabskega stališča za večji del Režele. V glavnem se tedaj dobro vidi, v katerih smereh se gibljejo angleška prizadevanja.

V skladu s tem so vesti iz krogov palestinske komisije. V dosedaj objavljenih britanskih načrtih, prav tako kakor v predlogih, ki so jih izdelali posamezni člani komisije, je osnovna ideja razdelitev dežele.

Kaka naj bo ta razdelitev, na koliko delov in kako naj se izvede, o tem pa so odprte še razne možnosti. O prvotnem načrtu, ki je postavil za program razdelitev na tri dele: povsem židovskega, povsem arabskega ter mešanega, ki bi bil pridržan še nadalje britanskemu vodstvu, se diskutirajo še vedno spreminjavalne možnosti.

Posebno značilna je ona, ki se jemlje dokaj resno v pretres in ki računata z nadaljnjim s krčenjem židovskega ozemlja, pa povečanjem nevtralnega britanskega pasu, ki bi ostal angleško mandatno ozemlje. Po tem zasnutki bi židovska država obsegala v glavnem pas ob morju, ki je hkrati najbolj del dežele. Tu naj bi se še nadalje vršilo doseljavanje židov, ki bi jih mogla deželica — bodoča cionistična država — sprejeti še približno 400 tisoč. Britanski pas bi obsegal teritorij med židovskim in arabskim delom, kar naj bi via facti pripomoglo k pomirjenju, a da bi se preprečili nadaljnji incidenti, bi se tamkaj vseljevanja židov ne dovolilo. To je zelo važna točka v načrtih, zakaj po tem se more precej točno presoditi, koliko ljudi sploh bi se mogla sprejeti Palestina. Nedvomno bi zelo mogoče pripomogel k pomirjenju projekt, po katerem naj bi se arabski del Palestine združil s Transjordanско državo emira Abdulaha. Ta načrt, ki se je sicer svoj čas že demantiral, se vedno znova pojavlja v diskusijah o židovsko-palestinskem problemu, dokaz, kako dobro misel pšebuje. Da bi se v ta del dežele ne mogli doseljivati židje na nopo, je samo po sebi umljivo, pričakovati je celo, da

bi Arabci izgnali še dosedanje židovske prebivalce.

Pojavil se je še nov načrt o razdelitvi Palestine, dežela naj bi se na novo razdelila, toda na kantone, in sicer samožidovske, samoarabske ter mešane, pa temu primerno uredila uprava dežele. Kateri od navedenih ali nemara novih načrtov bo prevladal, to se bo odločilo morda v bližnjih tednih.

Kakor se vidi, se problem Palestine ni bistveno premaknil z dosedanjega mesta. Toda stopnjevalo se je prizadevanje, da se najde rešitev in stopnjevala se je uverenost, da je treba čim prej pristopiti k odločitvi. Prav dobro se vidi, v katerih smereh se namerava odločiti angleška vlada. Pred vsem ne misli ugoditi Arabcem v vsem obsegu, marveč hoče držati besedo, dano židovskemu svetu z Balfourjevo deklaracijo. Toda pripravljena

je čuvajoč formo, iti na kompromisno pot v čim večjem obsegu ter omejiti židovsko Palestino na majhen obseg. V tem se vidi njena težnja, da upošteva razpoložene prebivalstva arabskega rodu in da si ne odtuji še bolj muslimanov ki v sestavi njenega imperija niso majhnega pomena. Nadalje hoče ohraniti v Palestini nadzorovalno oblast, osobito za ono področje, ki je bližje njeni postojanki ob Sueškem prekopu.

Od MacDonaldovega potovanja so nekateri pričakovali odločitve o tem, ali naj se v Palestini končno uporabijo zares energične odredbe. Zakaj v nekaterih židovskih krogih so mnenja, da bi bilo arabskega ter rizma že davno konec, ako bi angleške oblasti uporabile dovolj krepka, zadosti energična sredstva. Toda sistem britanske politike je v tem, da skuša upoštevati voljo prebivalstva, ne sicer ono, ki jo predstavljajo teroristi, pač pa v smislu zmernih elementov z obeh strani. Nedvomno v Londonu jemljejo v poštev tudi zunanje faktorje, ki v palestinskem konfliktu ne igrajo majhne vloge, seveda zakulisno in v jako negativnem smislu.

TRAGEDIJA ISKALCEV BISEROV.

V bližini otoka Darnlea v Avstraliji se je odigrala grozotna drama. Neki iskalec bisercov se je dal v potapljaški opravi spustiti v globino morja. Čez nekaj časa je dal običajni znak, naj ga dvignejo.

Ko pa so izvlekli vrvi, so ljudje v svojo grozoto zagledali samo prazen potapljaški šlem in kos odrganega prsnega dela potapljaške oprave, na katerem je visela košara z velikimi bisernimi školjkami. Nekoliko pogumnih mož se je spustilo takoj v globino, da bi našli za izginulim kakšno sled. Iskanje pa je bilo zaman. Mislilo, da je nesrečnega v globlino napadla kakšna morska pošast in ga požrla.

Peter : Zgaga

— Naše gibanje mora korakati, — pravi pridigar na sestanku neke verske sekte. — Mora korakati! — vpije vsa občina navdušeno. — Naše gibanje mora teči! — Mora teči! — Še več, naše gibanje mora leteti kakor veter! — Kakor veter mora leteti! — kriči občina. — A za letanje potrebuje denarja! — zakriči sedaj durovnik. — Ah, pa naj koraka! — zatuli občina.

— Oh, tako nanagloma je umrl, da res ni mogel iti ponj. Vra srečna je pripovedovala svoji prijateljici: — Sosed me je danes dopoldne zasnubil in jaz sem rekla, da ga bom vzela. Čestitaj mi! Prijateljica je pa odvrnila: — Tudi mene je zasnubil; že večeraj. Pa sem mu rekla, da ga za ves svet ne maram. Čestitaj mi!

Ritmojster je učil nove rekrute: — Ni hče se ne sme bližati konju od zadaj, ne da bi ga spotoma nagovarjal, sicer bi se moglo zgoditi, da bi ga konj tresel v glavo. Nočem imeti v eskadronu šepastih konj...

Nekdo je poslal državni zakladnici štiri tisoč dolarjev, ker ga je pekla vest. Če bi vsi, ki so postali na račun zveze bogatejši, isto storili, bi ne bilo treba nobenih novih davkov za pokritje primanjkljaja.

Življenje se pričinja s kričanjem in se končuje s kričanjem; začete in konec pa obdaja veliki molk. Plesasti gospod pravi modernemu dekletu: — Gospodična, vaša glavica je kakor krasne sanje. — Zato pa je vaša kakor gola resnica.

— Koliko ste stari? — je vprašal sodnik postarno devico. Postarna devica je pa molčala. — Se mi zdi, da vam moje vprašanje ni prav posebno prijetno, — je rekel sodnik. — Vprašanje me ne briga, toda odgovor na vprašanje mi je neprijeten.

— Lahko bi mi bila že prišla gumba k hlačam. — Hotela sem to storiti že davni pa se nisem dobro počutila. Sicer pa, kaj ti je važnejše, tvoja žena ali tvoje hlače? — No, brez žene grem lahko kamor hočem, brez hlače pa ne.

Stara teta je umirala. Stara, bogata teta. Prejšnji dan je bil zdravnik pri nji ter je dal sorodnikom toplomer in jim naročil, naj ji vsaki dve uri zmerijo vročino. Od vročine je vse odvisno: če se bo vročina znižala, bo ostala, če ne, bo po nji.

Naslednjega dne je zopet prišel zdravnik in vprašal nečaka, ki je baš držal toplomer v roki. — No, koliko ima? — Ne vemo zagotovo, — je odvrnil nečak — toda zdi se nam, da od deset do dvajset tisoč dolarjev.

Denarne pošiljatve DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU. V JUGOSLAVIJO, V ITALIJO. SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERS EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI ANTHONY SVET, (Unlicensed)

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA. Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je: K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članice v celotni in mladinski odelki.

